

přehlednými katastry. V mnohých obcích jsou velmi zanedbány, právě tak jako obecní mapy. Nebylo nikoho, kdo by se o ně staral a snažil se o včasné vyznačení všech změn, aby se shodovaly se skutečností, takže i po řadu let jsou nedotčeny, nanejvýš nějakou po domácku příčiněnou poznámkou velmi nespolehlivě popraveny. Bude třeba přičinění se o to, aby na příště byly soustavně a pravidelně porovnávány s paralelními seznamy katastrálních operátů, které nezřídka předstihují i knihovní stav propočítáním a zapsáním úseků, zabraných regulacemi vodstva a zbudováním silnic, jejich knihovní pořádky petulují se kdesi po lhotách. Náklad a píle tomu věnované vynaloženy budou jen ku prospěchu velmi značného počtu zájemců i celé obce, který zaslouží si přednostního vyhovění před úkoly jinými.

Také jednotlivce nutno mít k tomu, aby si dali do pořádku svoje archy pozemnostní, a každý trh v nich dávali si úředně zanepti, a vůbec starali se o jejich revidování, kdykoliv měřičský úředník na pozemcích jejich bude něco zaměřovati. Nové nabytatele nemovitostí jest rovněž vhodno přiměti k tomu, aby jakmile jejich nabytí bude katastrálně provedeno, dali si vyhotoviti svůj arch pozemkový. Každý vlastník majetku nemovitého měl by mít ve svém domácím archivu listinném správný arch parcelní.

Takový a podobný postup bude snad s to časem zmírniti aspoň některé nepříznivé důsledky tohoto přemístění katastrů, všech však přece jenom nikdy neodstraní. Dosavadní příručnost katastrálních operátů, jakožto jediných autentických výkazů benity, výměry a výnosu pozemků, bude neustále postrádána. Výchlečné soustředění jejich při katastrálních úřadech měřičských zůstane projevem povědomého centralismu záhadného oddělení a nežádadelných cílů, od něhož nás neosvobodil ani 28. říjen, ale který zanechal nám ancien régime dědictvím, k němuž jsme se nepřihlásili cum beneficio inventarii.

Čís. jed. 264 n. k.

Ministerstvu spravedlnosti v Praze.

Podepsaná notářská komora usnesla se ve své schůzi dne 23. března 1929 na následujícím projevu:

Čl. 12, zák. z 8. VI. 1923 číslo 123 Sb. z. a n. uvádí, že § 29 čís. pat. z 9. srpna 1854 číslo 208 ř. z. zní v obnoveném znění takto:

»Notářům buďtež v místě, kde jest sborový soud I. stolice svěřeny úkony v nesporném řízení uvedené v §u 183 not. ř.«

V Okresech mimo sídlo sborového soudu mohou úkony ty podle uvážení soudu hledie ke stanovení §u 184 nesp. říz. přiděleny býti notářům.

Podle tohoto §u 183 not. ř. jedná se o tyto úkony:

1. sepisování úmrtěních zápisů a provedení ostatních úkonů ve věcech projednání pozůstalostí, v nichž nejedná se o rozhodování soudeovské,
 2. soudní odhady ve věcech sporných a nesporných,
 3. soudní dražby movitostí v téžleže záležitostech,
 4. dražby nemovitostí ve věcech nesporných,
- mimo to revise poručenských účtů a provádění rozdělení jmění.

V exekučním řádu §u 24 jest výslovně uvedeno při výpočtu orgánů výkonných toto: »Kde nejsou zvláštní výkonní úředníci (vzhledem k předešlému textu jest rozeznávati mezi výkonným úředníkem, kancelářským úředníkem, sluhou) mohou býti provedením jednotlivých důležitějších neb těžších úkonů pověřeni notáři.

Ze shora citovaných norem jest jasno, že notáři mohou býti fakultativně pověřeni ku všem shora uvedeným úkonům.

Kdežto v sídle sborových soudů jedná se o předpis kogentní, jest pro okresní soudy ostatní ponechány téměř na vůli, které úkony mají býti svěřeny notáři jako soudnímu komisaři.

Katastrofální stav soudnictví jest však akutní stejně u soudů v sídlech sborových soudů jako u soudů venkovských.

Bylo by tudíž s prospěchem jak pro obecenstvo, tak pro soudy samy, aby tyto použily co nejvíce možnosti zákonem jim dané, soudy však často opomíjené a to zejména proto, že povinností notářovou jest úkony ty včas a řádně provést.

Vzhledem k tomu doporučovalo by se, aby justiční správa výnosem soudy na možnost plného využití oněch norem upozornila a použití jich doporučila a to zejména proto, že jedná se často o jednání přespolní a obtížné, které často znamenají pro soud velkou ztrátu času.

Požadavek postoupení i oněch pozůstalostí, jež strany si projednávají samy, notáři jakou soudnímu komisaři k finalisování dá se odůvodniti citovaným čl. 12, zák. č. 123/23, který praví: »Notáři budou tím zmocněni jakož i připravit všelhy úkony potřebné pro vydání odevzdací listiny.

Praktické výhody tohoto postupu plynou z následující úvahy: Stranám jest — bez ohledu na to, jsou-li práva znalé či ne — dána možnost projednání si pozůstalost samy, nebo in eventum »zmocněncem podle zákona oprávněným«. Dále praví zákon, že »nevychovují-li spisy, může soud dáti je sepsati notářem nebo předvolati strany k projednání« a tím vyjadřuje sám předpoklad, že budou případy, kdy toto projednání vyhovovati nebude. Při tom však bylo by nutno, aby soud zkoumal sám celý obsah spisů a to nejen s hlediska práva dědictvého a jiného práva materiálního, jakož i zejména práva poplatkového a konečně také ještě aby kontroval spisy z důvodů předpisu manipulačních. Budou-li spisy postoupeny notářům jako soudnímu komisařům, mohou nastati dvě možnosti: buď bude spis plně vyhovovati — pak finalisační práce notářovy budou se redukovati na zjištění, že v daném případě bylo postupováno správně podle zákona a pak činnost soudu bude minimální — aneb spisy budou mít závady v dědictvém právu materiálním neb formálním, pak notář zařídí odstranění stávajících závad a spis sám bez dalších průtahů bude moci býti vyřízen vydáním odevzdací listiny.

Nebylo by místným poukazovati na to, že uvedeným postupem projednání pozůstalostí straně se zdrazí, neboť poplatky notáře jako soudního komisaře jsou upraveny zákonným tarifem a podléhají úpravě soudů a není proto možno účtování abnormálních, rozsahu skutečné práce neodpovídajících poplatků a nelze snad proto, že strana se domnívá, že stačí ku provedení věci, k níž nemá dostatečnou přípravu, přiznávat jí zvláštních výhod a ohledů a nutkati soud, beztak ohromně přetíženy, aby opravoval a zákonným požadavkům přizpůsoboval diletantské pokusy často různých pokoutníků!

Projednává-li straně pozůstalost zmocněnce práva znalý a to jsou případy, kde pravidelně jedná se o pozůstalost větší, bude moci tato strana snadno nésti poplatek soudního komisaře za finalisování pozůstalostního projednávání.

Urychlené vyřizování pozůstalostí a v důsledku tohoto umožnění podání výkazu pozůstalostního úřadu poplatkovému včas, to jest do půl roku ode dne úmrtí zastavitele, přinese stranám značný prospěch finanční, ježto budou osvobozeny od placení úroků z prodlení z předepsaných poplatků pozůstalostních, které musí býti placeny již ode dne úmrtí zastavitele v tom případě, že poplatkový výkaz nebyl vyměřovacímu úřadu v uvedené lhůtě šestí měsíců předložen.

Obmezení legalisací a vidimací u soudu na krátkou dobu, která by byla přesně dodržována, bylo by analogické opatření, jako je učinil soud vzhledem k přetíženosti soudní i v jiných, daleko důležitějších oborech, na příklad při nahlížení do knih pozemkových, které podle zákona jest každému volně, nebo stanovením určitých dnů a hodin ku styku se stranami ve věcech nesporných, kde vznikají z toho častokrát stranám různé újmy proto, že konají svoji povinnost. Na příklad ve věcech poručenských koná poručenec dosti často dlouhou cestu k soudu, kde sezná, že se u soudu ten den nebo hodinu pro strany neúřaduje. Tím spíše jest odůvodněno obmezení úředních hodin pro ověřování, kdy soud vystupuje (a kontrario vrchnostenského postavení) ve věcech poručenských se týkajícího z veřejného zájmu) jako jeden z několika dodavatelů určitého úkonu, na němž mají soukromý zájem čistě jen strany.

Neomezenou dobou pro ověřovací úkony, nikterak příliš důležité, ztrácí soud čas pro úkony jiné, vrchnostenského cha-

rakteru soudu spíše příslušející a jistě mnohem důležitější a což hlavního, jinak nenahraditelné.

Strana, jež nedosáhne ověření podpisů u soudu, může dosáhnouti bez ztráty času tohoto úkonu u notáře, ale nemůže na příklad jinde dosáhnouti usnesení o povolení exekuce, doručení rozsudku atd., ač by na tomto úkonu měla eminentní zájem a snad právě tím, že úřad jest plně zaměstnán ověřovací činností pro strany, nezbyde mu často času na úkony v zájmu celku.

Požadavek vyřizování nutných tabulárních návrhů ve lhůtě aspoň trochu přiměřené jest jistě plně odůvodněn a vznikají často stranám značné finanční újmy. Důvodem pro zdržení nebývá ani tak často provedení knihovní, jako práce spojené s napsáním, kolacionováním a expedicí knihovních usnesení.

Podle zákona knihovního (hlavně Šu 95) jest zřízení o žádostech knihovních velmi přesné a proto výnosem ministerstva spravedlnosti ze 27. října 1897 doporučena byla stylisace žádostí tak, aby její vyřízení mohlo se státi pouhým »describatur«. Tím, že jsou vydány pro vyřízení knihovních žádostí vzorce, jest možno při podávání knihovních žádostí využití oné možnosti uváděné znovu výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 16. června 1928 číslo 23489/28 a současně s knihovními žádostmi předkládati již hotová usnesení.

Vzhledem k tomu, že předkládáním hotových, předpisům zákona odpovídajících usnesení, práce soudu značně se ulehčí, jest odůvodněno, aby strany, které jsou soudu v jeho činnosti nápomocny, obdržely přednost před ostatními.

Lze očekávat právem, že by notáři, když by se strany soudů vycházelo se jim vstříc, tím, že by jim byly přidělovány větší měrou úkony soudního komisariátu a omezením doby pro legalisace a vidimace u soudů zvětšila se jejich agenda, předkládali by ve všech tabulárních žádostech jimi podávaných hotová usnesení a tím by soudům jejich práci značně ulehčili.

Předkládající projev tento, prosíme za jeho blahoborné posouzení.

Notářská komora v Praze,
dne 23. března 1929.

Z E D N E

Dekretem prezidia vrch soudu v Praze ze dne 22. února 1929 pres. 7/61—5/29 byl ustanoven pro jeho obvod soudním tlumočnickem a překladatelem z jazyka srbochorvatského do českého a naopak p. Jaroslav Balzer, bankovní úředník v Praze, bytem Malá Stěpánská 9.

Návštěvy stran v Úřadovně A Všeobecného pensijního ústavu. Z důvodu mimořádného návalu práce způsobeného novelisací pensijního zákona budou návštěvy stran v Úřadovně A počínaje dnem 13. května t. r. přijímány denně toliko od 11. do 13½ hodiny. Úřadovna žádá své členy, aby návštěvy, jakož i telefonické rozhovory omezili na případy neimunnější.

Z Úřadovny A Všeobecného pensijního ústavu v Praze. Prodložení lhůt v pensijním pojištění. Nový pensijní zákon čís. 26/1929 předepsal tříměsíční lhůtu k podání žádostí o přepočítání zákupu let uzavřených před 1./I. 1929, jakož i tříměsíční lhůtu pro volbu třídy dobrovolného pokračování v pojištění od 1./I. 1929. Ježto obě tyto lhůty prošly již dne 31./III. 1929, usnesl se ušší výbor ústavu, že mají býti přijímány ještě žádosti vztahující se k citovaným ustanovením nejdéle až do 6. června 1929. Pokud se týká tříměsíční lhůty k předložení dokladů o novinářské činnosti, jedná ústav se súčastněnými organisacemi novinářskými.

Pensijní pojištění zaměstnanců v cizozemských pobočkách čl. firem. Úřadovna A Všeobecného pensijního ústavu v Praze upozorňuje, že podle ustanovení nového pensijního zákona mohou osoby, zaměstnané v cizozemském pobočném závodě domácího podniku pokračovati v dřívějších pojištění povinném jako dobrovolní pojištěnci, avšak nikoliv již podle výše svých služebních požitků, jak tomu bylo podle starého pensijního zákona. Jest tedy nutno, aby zaměstnavatelé upozornili ony zaměstnance na to, že se musí ve smyslu ustanovení nového zákona rozhodnouti, ve které z nových jedenácti tříd služného chtějí v pojištění dobrovolně pokračovati, po případě na to, že

mají možnost uzavřítí též připojištění. Rozhodnutí o zvolené třídě služného musí býti ihned oznámeno úřadovně.

Ochrana nájemníků s ohledem na notáře. Notářská komora pražská spolu s lékařskou komorou a Hlavním gremiem lékařníků podala k ministerstvu sociální péče a všem poslanceckým klubům žádost, aby do nového zákona o ochraně nájemníků po-jato bylo ustanovení, že kanceláře i byty notářů, lékařů a lékárníků podléhají i nadále ochraně, vzhledem k tomu, že tyto stavby jsou vázány na určitý rayon a při zrušení ochrany vydány by byly všane nepřiměřenému zvyšování činži od majitelů domů.

Sbor notářů pražského obvodu konal dne 2. června t. r. valnou schůzi, na kteréž podal předseda zprávu o dosavadním stavu všech záležitostí, týkajících se notářství, zejména o novém notářském řádě. Po té přečtena byla zpráva výroční o působnosti notářské komory za minulý rok přednesená pí Vojtíkovou, dle níž vyřízeno bylo za minulý rok 1472 čísel jednacích. Pokladník komorní pan notář Krajiček po přednesení zprávy pokladní navrhl, aby komorní příspěvek na rok 1929/30 zůstal nezměněn ve výši 700 Kč, což bylo jednomyslně přijato. Za revisory účtů zvoleni opět páni notáři: Stanislav Pavlíček a Dr. Otakar Hulka. Pan Dr. Ponec apeloval na všechny přítomné, aby upisovali na stavební fond Spolku notářů čl. a ve schůzi samé upsáno ihned 8500 Kč. Stavební fond našeho spolku rozmožen byl o 5000 Kč kolegov, který nepřeje si býti jmenován a dále částkou 8500 Kč vybranou ve valné schůzi sboru notářů obvodu pražského. V nejbližších dnech bude zaslán všem kolegům oběžník, aby dle své možnosti přispěli na tento fond značnějšími částkami.

Notář — státní orgán. V posledním čísle Notariats-Zeitung uveřejněn jest oběžník notářské komory v Brně ze dne 23. listopadu 1926, dle kteréhož uvádí se všem členům notářského sboru ve známost, že usneseno bylo, podati na ministerstvo spravedlnosti návrh, aby článek 2 jazykového nařízení byl změněn v ten rozum, že notáři jsou orgány státními jen jako soudní komisaři. Nevíme, zda-li návrh ten skutečně ministerstvu byl podán. Jisto je, že by návrh ten byl v rozporu s celým našim dosavadním snažením. Dnes ovšem po vynešení rozhodnutí Nejvyššího správního soudu neměl by návrh ten žádné vyhlídky na příznivé vyřízení.

»První desetiletí banky Slavia ve samostatném státě československém a vývoj československého pojišťovnictví 1918 až 1928« je název spisu, který ke svému významnému letošnému jubileu právě vydala banka Slavia. Účelem jeho je jednak uctítí desetiletí republiky, jednak vzpomenouti dovršeného šedesátiletí ústavu. Spis je psán vrchním ředitelem banky Dřem Pečou.

Jest položen na širší základnu; vylíčen tu i vývoj celého čl. pojišťovnictví od roku 1918 až do roku 1928 a číselně vyjádřeno obecní a finanční postavení pojišťoven ke konci roku 1927. Všeobecného rázu je též kapitola »Do další práce«, v níž zdůrazňovány jsou povinnosti pojišťoven vůči státu a pojištěncům, zároveň však i závazky státu vůči pojišťovněm.

Pokud se týče banky Slavia, vylíčen jest především stručně její vznik a dějiny, které tvoří součást našich národních dějin hospodářských, přípravy banky pro dobu poválečnou od roku 1915 i události prvních dnů po převratu. Další dvě kapitoly věnovány jsou rozvoji banky a změnám, které nastaly zejména rozšířením působnosti věcné; dnes má Slavia 17 pojišťovacích oddělení (v r. 1918 bylo jich 5) a pracuje s pojišťovnami předních pojišťovacích trhů světa. Je tu však vzat současně zřetel na to, jaký vliv měla politická samostatnost na práci pojišťoven u nás, na vývoj zákonodárství a administrativu, vznik nových ústavů, zváženy tu i důsledky inflace, deflace a stabilisace ve svém vlivu na obchody pojišťovací, na fluktuaci škod i politiku ukládací, již je věnována zvláštní kapitola. Samostatná stať věnována je dále sociálnímu zabezpečení spolupracovníků, pro něž banka Slavia již od svého původu založila pensijní fond, nejprve úřednický a potom zastupitelský; jejich jmění přesahuje částku 33 milionů Kč. V dalším popsány jsou personalie ústavu v roce jubilejním a vzpomenuť všech oněch velkých mužů, kteří zasloužili se o stát, o náš život hospodářský a v jeho rámci též o soukromé pojišťovnictví, zejména prezidenta Masaryka, ministerského předsedy Dra Svehly a ministra Dra Rašína. Rovněž uvedena jsou jména mužů, kteří zasedali ve správě banky, po případě byli vůdčími